

roko, da se je gnjusilo vsakemu le količkar še dostojno čutečemu človeku.

Potem je, se ve da, obiral prav neusmiljeno v dolgem, enako brezozirnem govoru ministra Gautscha. — Ta mu je sicer odgovoril — pa samo nekoliko stvarnih popravkov, veleizdajskega in družega sramotnega dela njegovega govora — ni omenjal z nobeno besedo. — Kar pa je zbudilo strmenje vsih, ki so to videli, pa je bilo to, da je po takem govoru pred kancem seje minister Gautsch šel k Pernerstorfu, ki mu je prvič obrnil hrbet, potem ga pa vendar pustil k sebi, da je segel v roko, ter ga potem spremljal pod pazduho držeč ga, tako, da si je vsakdo moral misliti, da se minister raduje takega govora.

Za Pernerstorferjem govoril je še dr. Kopp, ki je tudi kritikoval predlog, vendar pa vsaj enako zavračal one prejšnje govornike, ki so šolsko mladino tako kovali v zvezde, da jih s tem neizogibno gojé v domišljijah, ki so dijakom in družbi v škodo.

Mladočehi in skrajni levičarji izjavili so, da bodo uže pri prvem glasovanju zoper to, da se predlog oddá šolskemu odseku, drugi govorniki pa so pritrdili predlogu dr. Zuker-ovem, da naj se, ker se po postavi uže mora vsak vladin predlog oddati na odsek — ta predlog pusti ravno v to poklicanemu šolskemu odseku. Zbornica je temu tudi pritrdila s približno $\frac{3}{4}$ glasovi proti $\frac{1}{4}$ in s tem bila je dognana ta nesrečna stvar, ki je bila po zvršenih razpravah v tako malo čast našemu parlamentarizmu.

Zdi se mi, da ravnanje ministra Gautscha s tem še ni rešeno in da bode zbornica še kaj rekla enako o govoru Pernerstorferjevem, kakor o molčanju in vedenju vladinega zastopnika ministra Gautscha.

Naši dopisi.

Dobrova 15. febr. (*Kozé in šola.*) Kozé so v tukajšnji fari, oziroma šolski občini, od pretečene jeseni sem prav hudo in epidemično razsajale. Prva našla bila se jih je zadnje dni meseca septembra lanskega leta Marija Zalaznik, menda, kakor je sama rekla, nekje v c. kr. tovarni za smodke tam v Ljubljani, od kodar bila jih je v svojo rojstno vas Kozarje zatrosila. Od tod razširile bile so se v posledici tudi še v sledeče vasi tukajšnje fare: na Vrhovce, Dobrovo, Švico, Hruševo, Utik, v Gabrije, Stransko vas, Šmartino, Komanijo, Razore in Draževnik. Po vseh teh vaséh bilo je do sedaj v 86 družinah 219 bolnikov; od teh jih je prebolelo in ozdravelo 177, umrlo pa 42 oseb. Največ trpeli so otroci od 13. leta nazaj doli pred kozami; med vsemi bilo je do sedaj le 5 odraščanih kozavih bolnikov. Koze so najhuje razsajale v tej fari od prve polovice meseca novembra lanskega pa do začetka februarja tekočega leta.

Slavni c. kr. okrajni šolski svet ljubljanske okolice bil je zaukazal s svojim dopisom z dné 9. novembra 1887, števil. 16.990, da se ima tukaj šolski poduk za to-

liko časa prenehati, da se epidemija vnese in poleže. Prav britkim srcem smo potem dné 11. istega meseca (na sv. Martina dan) tukaj omenjenemu zaukazu vstregli in z rednim šolskim podukom prenehali. Vasi Kozarje in Gabrije bili sta pa na višji zaukaz uže popreje radi kóz gledé šole v kontumacu.

Ker v zadnjih 10 dnevih, izvzemši dva slučaja, ni bilo več novih pojavov koz, in ker so med tem časom tudi drugi zadnji rekonvalescenti uže precej dobro okrevali, smo danes tukaj z božjo pomočjo zopet pričeli z rednim šolskim podukom. Bog daj obilo blagoslova!

Grde kozé so nam pa letos šolske letine napredek prav neusmiljeno oglodale in razdejale.

Škoda neprecenljiva je, da nam je najugodnejši čas tekočega šolskega leta zavoljo grdih kóz gledé šolskega napredka kar tako brez vsega haska zginil in potekel.

Prav trdno upamo in se zanašamo, da z božjo pomočjo ta grda in ostudna bolezen našo faro v kratkem popolno zapusti. Bog daj, da se upanje to tudi skoraj popolno vresniči!

M. Rant.

Iz Ljubljane. — Vladika Strossmayer. Dné 16. t. m. minulo je petdeset let, odkar je bil Strossmayer posvečen v mašnika. Naravno je toraj, da se tega lepega praznika enako radostno spominja cerkev kakor narodi slovanski na jugu in severu naše države. — Povodom tega praznika izrekli so toraj prav naravno svoje čestitke velezasluženemu duhovniku in rodoljubu Strossmayerju: Sveti oče papež Leon XIII., zastopniki jugoslovanske akademije znanosti, katero je ustanovil, narod hrvatski iz vseh večjih mest in krajev, slovenska narodna društva skoraj vse brez izjeme, prav tako pa tudi državni poslanci slovenski, hrvatski, česki in poljski. Čestitka državnih poslancev glasi se tako: „Tebi apostolu uzvišene zamisli ujedinjenja Hrvata i Srba, u čistoju ljubavi prama domovini, u štovanju zajedničkih ideala; Tebi s velikodušnom osnivatelju jugoslavenske akademije i pokrovitelju svakog plemenitog narodnog poduzeća sretnom prigodom petdesetgodišnice Tvoga svečeničkog jubileja, istodobno i petdesetgodišnice Tvoga uspješna, blagoslovljena rada na polju vjere, narodne prosvjete, sva slavenska plemena zastupana kroz podpisane na carevinstvom vječju, u bratskom priznanju Tvojih neprocjealivih zaslug za slavenske narode, svien srcem kliču: Vladiku Strossmayerju, diku celog slavenskog svieta, Bog poživio i dozvolio mu da svoju patriotsku nakanu podpuno izpunjenu vidjeti uzmogne.“

— Srednje in ljudske šole v Ljubljani, ki so prenehale zaradi bolezni, otvorijo se zopet v petek dne 24. februarja; toda učenci, ki hočejo priti v šolo, morajo dokazati, da so jim bile koze stavljene in da v dotičnem stanovanju ni kozavega bolnika. Sicer pa je tudi naročeno, da si morajo učitelji in šolske sluge dati koze staviti.

Mi samo želimo, da bi se po tej naredbi deželnega šolskega sveta koze ne pričele zopet bolj širiti po našem mestu.

Po uradnem ukazu bilo je dne 16. t. m. 177 ko-
zavij bolnikov, ko jih je bilo prejšnji dan samo 174. —
Pojemanje bolezni toraj še nikakor ni zagotovljeno.

— „Slovenec“ v svoji sobotni številki objavlja sod-
nijsko razsodbo, po kateri je bil njen vrednik gosp. vi-
karij Žitnik obsojen na 10 gold. globe, ker ni hotel
sprejeti odgovora kanonika dr. Gregorca na izjavo
slovenskih državnih poslancev. — Obžalovati moramo
take tožbe in vsikako čudno je, da bi se duhovnik z
duhovnikom ne mogel porazumeti zaupno — brez —
sodnika.

— Ljubljanski „Wochenblatt“ prizadeva si v svoji
zadnji številki dokazati, da popravek dr. Poklukarjev v
graški „Tagespost“ ni utemeljen, ki je trdil, da pri raz-
pravi o prošnji gorenjskih mest razpust kranjske gim-
nazije ni imenoval „Schandfleck des Jahrhun-
dertes“. V dokaz svoje trditve navaja „L. W.“, da
je en član nemške stranke tej trditvi ugovarjal z do-
stavkom, da je kranjska gimnazija „Strafgymnasium“. Resnica je, da dr. Poklukar ni rekel, da je razpust
kranjske gimnazije sramota stoletja, — pač pa je
rekel, da se je ravnanja naučnih oblastev pri
sprejemanju učencev slovenskih sramoval, in
baron Schwegel te obsodbe ni zavračal, temveč po
vsem odobral. — Naj bi dopisovalec graške „T. P.“
in „Wochenblattov“ stenografične zapisnike pogledal,
preden zagovarja svoje laži.

— O državnem poslancu dr. Ferjančiču se nam
naznanja, da je toliko obolel, da mu je zdravnik prepo-
vedal potovanje na Dunaj. Tudi se nam javlja, da je so-
proga gospoda poslanca nevarno bolna, kar naravno
bitko zadeva njegovo lastno zdravje. Gotovo se ves naš
narod strinja v gorki naši želji, da bi Bog prav kmalu
povrn timer zdravje dragemu rodoljubu, kakor tudi blagi nje-
govi soprogi.

— Gospod Josip Rudolf Milic, lastnik tiskarne itd.,
umrl je včeraj ob 3. uri popoldne po dolgi in mučni
bolezni v 72. letu svoje starosti. Rajnki je bil zelo znana
in priljubljena oseba, posebno med učiteljstvom. Naj v
miru počiva!

— Kmetijsko potovalno predavanje na Brezovici
pri Ljubljani ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gospod
Gustav Pirc v nedeljo 26. t. m. popoldne po cerkve-
nem opravlilu. Predaval bode o reji prašičev.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Za sedaj so v zbornici poslancev
rešene vse važnejše stvari, kolikor jih je bilo zgotov-
ljenih, oziroma o katerih so se pričakovale burnejše raz-
prave v zbornici. Važnejši del razprav prične se toraj
sedaj v odsekih, izrekoma v budgetnem odseku in pa v
onem za davek od špirta. Gledé špiritovega davka se
čuje, da se poljski in bukovinski poslanci vladini pred-
logi silno protivijo, ker se bojé, da bi se s tem cena in
pa pridelovanje špirta zmanjšala in jim iz tega ne na-
stala samo neposredno velika škoda, temveč tudi po-

sredno pri živinoreji, ker so odpadki žganarij izvrstna
piča za vsakovrstno živino. Finančni minister Dunajewski
pa je, akoravno sam poljski poslanec, v tej zadevi pre-
več vezan, ker je to skupno z ogersko vlado dogovorjen
davek, ogerski finančni minister in ministerski predsed-
nik Tisza pa nima družega davčnega vira več kot spirit
in ker hoče za vsako ceno v red spraviti ogerske finance,
zahteva, da se ta davek sprejme kar prej in enako so-
dijo, kakor se čuje, tudi najvišji krogi, tako, da bi se
mogla Ogerski na ljubo spremeniti celó tostranska vlada
in ž njo državni zbor, da se le sprejme davek na špirit,
tudi za tostranske dežele najizdatnejši vir višjih dohod-
kov za državno blagajnico. Južne dežele naše države so
v tem vprašanji po vsem na stališči vladinim, ker bi
nas špiritov davek ne le obvaroval pred vedno novimi
dolgovi, temveč bi bilo potem tudi mogoče znižati ta
ali uni neposreden davek, na pr. hišni davek.

Oficijozna (vladi postrežna) lista „Fremdenblatt“ in
„Presse“ sta se v svojih sobotnih in nedeljskih listih zelo
hudovala, da ni ne nihče iz avstrijsko-nemškega kluba
in nihče izmed desnice zavrnil govora Pernerstorferjevega.
„Fremdenblatt“ je sicer toliko nepristransk, da priznava,
da se desnici ni čuditi, ako molči k napadom na Gautscha,
kateri je s svojimi naredbami delal na to, desnico storiti
nezadovoljno ter spraviti jo v nasprotje z vso vlado.
Vendar pa se temu nasproti še z večjo pravico naglašá,
da pri razpravi navzoč ministerski predsednik tudi ni
hotel spregovoriti in da minister Gautsch, ki je za Per-
nerstorferjem poprijel besedo, glavnih napadov njegovih
ni omenjal ne z besedico, ampak še celó nasprotno, da
je po končani razpravi Gautsch osebno poiskal Perners-
torferja ter stiskaje mu roko v zbornici, napravil vtis,
kakor bi mu bil govor Pernerstorferjev po volji. — Le-
vičarji nadaljujejo na Dunaji in drugod svoje rovanje
zoper šolski predlog Lichtensteinov, toda pohaja jim uže
gradivo, ker se z njimi nihče ne mara ravsati, kjer se
v tak namen zbirajo, skrbé za to, da med nje ne pride
kak nasprotnik, ki bi jim vode mogel kaliti.

Nemška. — Prihod ruskega poslanika Schuvalova
v Berolin imel je vendar, kakor se je takoj ugi-
balo, politični pomen gledé bolgarskega vprašanja. Vse
kaže, da je Ruska segla po roki Bismarkovi, katero je
ponudil v svojem govoru, da bi posredoval med Avstrijsko
in Rusko gledé bolgarskega vprašanja. Ali bo posre-
dovanje imelo kaj dejanskega vpliva ali ne, se sedaj
ne more soditi, eno pa postaja bolj in bolj gotovo, namreč,
da se je povejšala nada na ohranjenje evropejskega
miru za to spomlad. — Večje skrbi še, kakor ohranjenje
miru, dela v tem trenutku nemškemu dvoru bolezen
prestolnika v St. Remo.

Uradna poročila sicer izrekoma še naglašajo, da se
rana prerezanega dušnika primeroma dobro celi, kolikor
se sploh sme zaceliti, — ker sedaj že nemški cesarjevič
od dneva onega prereza diha samo skozi ono rano.
Toliko pa dostavljajo sedaj že uradna poročila, da vso
okolico cesarjevičovo obhaja strah bolj in bolj preteče
nevarnosti. Dejansko se tudi pripoznava, da bolnik